

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain 1 ja 24 § :n muuttamisesta

Johdanto

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain (kausityölaki) 1 ja 24 §:iä, sen mahdollistamiseksi, että luonnontuotteiden keruu voidaan lisätä lain soveltamisalaan muuttamalla valtioneuvoston asetusta maatalouden ja matkailun alaan kuuluvista kausiluonteista toimintaa sisältävistä toimialoista (kausityöasetus).

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa on lukuisia kirjauksia työperäisen hyväksikäytön torjunnasta, ja niiden toteuttamiseksi on laadittu työperäisen hyväksikäytön vastainen toimenpideohjelma. Luonnonmarjojen kerääjien asemasta ei ole hallitusohjelmassa kirjausta, mutta helmikuussa 2024 hyväksytyssä toimenpideohjelmassa on seuraavat toimenpiteet: ”Toteutetaan selvitysten perusteella tarvittavat lainsäädäntömuutokset luonnontuotteiden kerääjien aseman parantamiseksi, työperäisen hyväksikäytön ehkäisemiseksi ja torjumiseksi sekä työvoiman saatavuuden takaamiseksi. Tuetaan alan toimijoita heidän yritys vastuullisuutta koskevassa työssään ja varmistetaan riittävän valvonnan avulla, että työperäisen hyväksikäytön vastaiset toimet toteutuvat käytännössä.”

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti 12.1.2024 työryhmän, jonka tehtävänä oli luonnonmarjanpöimintää koskevien sääntelyvaihtoehtojen taloudellisia vaikutuksia koskevan ulkoisen selvitystyön ohjaaminen sekä muun vaikutusarvioinnin tekeminen poliittisen päätöksenteon tueksi ja lainsäädäntömuutosten pohjaksi. Vaikutusarvioinnin tueksi työ- ja elinkeinoministeriö tilasi Pellervon taloustutkimukselta selvityksen luonnonmarjoja keräävien ulkomaalaisten aseman parantamista koskevien ratkaisuvaihtoehtojen taloudellisista vaikutuksista. Päävaihtoehtoina oli eteneminen kausityölakia ja -asetusta muuttamalla (=kausityöhön oikeuttavalla luvalla maahantuloa varten vaaditaan työsopimusta) tai luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta annetun lain (487/2021, jäljempänä marjalaki) jatkokehittämiseen perustuvan mallin pohjalta (=pöimijat tulevat maahan elinkeinonharjoittajina). Työryhmän muistio ja Pellervon taloustutkimuksen selvitys taloudellisista vaikutuksista julkaistiin 6.5.2024.

Työllisyyden ja yrittäjyyden ministeriyöryhmä linjasi 15.5.2024, valmistelun käynnistämisestä kausityölain ja -asetuksen muuttamiseksi siten, että luonnonmarjanpoiminta perustuu ensisijaisesti työsuhteiseen kausityöhön. Tavoitteena on saada muutokset voimaan satokaudelle 2025.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on saattaa luonnonmarjankerääjät normaalien maahantulomenettelyiden piiriin, sisällyttämällä luonnonmarjanpoiminta kausityölain soveltamisalaan. Lisäksi tavoitteena on korjata kausityölain soveltamisalaa, niin että se paremmin vastaa alakohtaiseen tarpeeseen kausittaiselle työvoimalle. Esityksellä tavoitellaan luonnonmarjankerääjien aseman parantamista, kun heille taataan vähimmäisansiot ja liiketoiminnan riski siirtyy yrityksille ja pois kerääjiltä.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön viimeistään 21.8.2024. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

HUOM! Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön viimeistään 21.8.2024. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Myös jakelulistan ulkopuoliset tahot voivat halutessaan antaa lausuntonsa.

Valmistelijat

Lisätietoja antaa: Erityisasiantuntija Ariann Grandell (paikalla 28.6. asti ja 5.8. alkaen)
Puh. +358 295 047 236
ariann.grandell@gov.fi
hallitusneuvos Katri Niskanen
Puh. +358 295 047 373 (tavoitettavissa 5.7. asti)
katri.niskanen@gov.fi

Liitteet:

[kausityölaki ja asetus HE.pdf](#)

[SV pykälät ja pääasiallinen sisältö.pdf](#)

Jakelu:

Ahvenanmaan hallintotuomioistuin
Ahvenanmaan maakuntahallitus
AMS (Ahvenanmaan TE-toimisto tv.)
Arktiset aromit
Eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän Keskusliitto EK
Elintarviketeollisuusliitto
Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue
Helsingin HAO
Helsingin poliisilaitos
Hämeenlinnan HAO
Itä-Suomen AVI, työsuojelu
Itä-Suomen HAO
Kainuun ELY-keskus
KEHA
Kela
Korkein hallinto-oikeus
Kuntaliitto
Kuntatyönantajat KT
Lounais-Suomen AVI, työsuojelu
Länsi- ja Sisä-Suomen AVI, työsuojelu
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK
Maahanmuuttovirasto
Maaseudun työnantajaliitto
MMM
Oikeuskanslerinvirasto
OKM
OM
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto
Pohjois-Suomen AVI, työsuojelu
Pohjois-Suomen HAO
Poliisihallitus
Ruokavirasto
SM
STM
Suojelupoliisi
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
Suomen suurlähetystö Bangkok
Suomen yrittäjät
Svenska Lantbruksproducenternas Förbund SLC
Teollisuusliitto
Turun HAO

UM
Vaasan HAO
VM
VNK
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto
YM

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Niskanen Katri
Työ- ja elinkeinoministeriö

Grandell Ariann
Työ- ja elinkeinoministeriö